

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 8ης Οκτωβρίου 1992 *

Στην υπόθεση T-84/91,

Mireille Meskens, υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κάτοικος Βρυξελλών, εκπροσωπούμενη από τους Jean-Noël Louis, Thierry Demaseure και Véronique Leclercq, δικηγόρους Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία της fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

ενάγουσα,

υποστηριζόμενη από την

Union syndicale Βρυξελλών, ευρωπαϊκή δημοσιούπαλληλία, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενη από τον Gérard Collin, δικηγόρο Βρυξελλών, και κατά την προφορική διαδικασία από τη Véronique Leclercq, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τα γραφεία της fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον Jorge Campinos, juriconsulte, και τον Manfred Peter, προϊστάμενο τμήματος, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

εναγομένη,

που έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που προβάλλει η ενάγουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Lenaerts, Πρόεδρο, Η. Kirschner και D. P. M. Barrington, δικαστές,

γραμματέας: Β. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως,

αφού έλαβε υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 2ας Ιουλίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

- 1 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (στο εξής: Κοινοβούλιο) δημοσίευσε στις 22 Φεβρουαρίου 1988 την προκήρυξη του εσωτερικού διαγωνισμού Β/164 για την πρόσληψη αναπληρωτών βοηθών διοικήσεως (Γ/Α) της σταδιοδρομίας Β 5/Β 4.
- 2 Η ενάγουσα υπηρετούσε τότε ως έκτακτη υπάλληλος σε μια πολιτική ομάδα του Κοινοβουλίου. Μετά την πρόσληψή της το όνομά της περιελήφθη σ' έναν εφεδρικό πίνακα μελλοντικών προσλήψεων για θέσεις της κατηγορίας C, ο οποίος καταρτίστηκε κατόπιν ενός γενικού διαγωνισμού του Κοινοβουλίου. Η ενάγουσα υπέβαλε αίτηση συμμετοχής στον διαγωνισμό Β/164.
- 3 Η αίτησή της απορρίφθηκε από τον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου για τον λόγο ότι οι εσωτερικές υπηρεσιακές οδηγίες που αφορούν την πρόσληψη μονίμων, εκτάκτων, επικουρικών και τοπικών υπαλλήλων που εξέδωσε το διευρυνθέν Προεδρείο του Κοινοβουλίου το 1979 όριζε ότι «οι έκτακτοι υπάλληλοι οι οποίοι έχουν προσληφθεί εκτός των εφεδρικών πινάκων που έχουν καταρτιστεί κατόπιν εξωτερικών γενικών διαγωνισμών δεν μπορούν να συμμετάσχουν στους εσωτερικούς διαγωνισμούς».

- 4 Η ενάγουσα και άλλοι 17 υποψήφιοι άσκησαν, στις 23 Νοεμβρίου 1988, προσφυγή κατά των αποφάσεων περί απορρίψεως των αιτήσεων συμμετοχής τους, με την οποία ζητούσαν από το Πρωτοδικείο να « (...) ακυρώσει την απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου περί απορρίψεως των αιτήσεων συμμετοχής των προσφευγόντων στον εσωτερικό διαγωνισμό Β/164 και να τους επιτρέψει να συμμετάσχουν στον εν λόγω διαγωνισμό (...) ». Με απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1990, Τ-56/89, Bataille κ. λπ. κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1990, σ. ΙΙ-597), το Πρωτοδικείο αποφάσισε ως εξής: « Ακυρώνει τις αποφάσεις του Κοινοβουλίου περί απορρίψεως των αιτήσεων συμμετοχής των προσφευγόντων στον εσωτερικό Β/164. » Η απόφαση αυτή απέκτησε ισχύ δεδικασμένου.
- 5 Ενώ εκκρεμούσε η δίκη επί της υποθέσεως Τ-56/89, δηλαδή στις 27 Φεβρουαρίου 1989, το Κοινοβούλιο τροποποίησε την εσωτερική του κανονιστική ρύθμιση σχετικά με την πρόσληψη μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων. Κατά τη νέα αυτή ρύθμιση, δεν απαγορεύεται πλέον στους εκτάκτους υπαλλήλους να συμμετάσχουν στους εσωτερικούς διαγωνισμούς, αλλά κατά γενικό κανόνα θα πρέπει να πληρούν μια προϋπόθεση αρχαιότητας επτά ετών εντός του θεσμικού οργάνου για να τους επιτραπεί η συμμετοχή υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τους μονίμους υπαλλήλους. Οι νέες αυτές οδηγίες άρχισαν να ισχύουν από την 1η Απριλίου 1989. Δεν είχε προβλεφθεί αναδρομική εφαρμογή τους. Οι δοκιμασίες του εσωτερικού διαγωνισμού Β/164 διεξήχθησαν στις 6 Μαρτίου 1989, χωρίς να μπορέσουν να συμμετάσχουν σ' αυτές οι προσφεύγοντες στην υπόθεση Τ-56/89.
- 6 Το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη αυτεπαγγέλτως τον ατομικό φάκελο της ενάγουσας. Από τον φάκελο αυτό προκύπτει ότι η ενάγουσα, έκτακτη υπάλληλος από την 1η Οκτωβρίου 1981, είχε καταταγεί στο βαθμό C 1 από την 1η Ιανουαρίου 1986. Από 1ης Φεβρουαρίου 1989 διορίστηκε δόκιμη υπάλληλος βαθμού C 4, κλιμάκιο 3. Από 1ης Αυγούστου 1989 μονιμοποιήθηκε στον ίδιο βαθμό και στο ίδιο κλιμάκιο. Από 1ης Σεπτεμβρίου 1989 αποσπάστηκε προς το συμφέρον της υπηρεσίας στη σοσιαλιστική ομάδα του Κοινοβουλίου, όπου κατατάχθηκε στον βαθμό C 1 κλιμάκιο 3. Από 1ης Μαΐου 1991 κατατάχθηκε στο κλιμάκιο 4 του βαθμού C 1.
- 7 Ο δικηγόρος της Meskens απήθυνε, στις 15 Ιανουαρίου 1991, έγγραφο στον Γενικό Γραμματέα του Πρωτοδικείου, παρακαλώντας τον να του αναφέρει « τα μέτρα που έλαβε το Κοινοβούλιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 176 της Συνθήκης ΕΟΚ κατόπιν της αποφάσεως που εξέδωσε το πέμπτο τμήμα του Πρωτοδικείου στις 8 Νοεμβρίου 1990 ».

8 Με δεύτερο έγγραφο, της 1ης Μαρτίου 1991, ο δικηγόρος της ενάγουσας υπενθύμισε στον Γενικό Γραμματέα το περιεχόμενο του εγγράφου του της 15ης Ιανουαρίου και ζήτησε εκ νέου να του αναφέρει τα μέτρα που έλαβε το Κοινοβούλιο κατόπιν της εν λόγω αποφάσεως. Στις 20 Μαρτίου και στις 19 Απριλίου ο δικηγόρος της ενάγουσας απηύθυνε δύο νέα έγγραφα στον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου. Στο δεύτερο από αυτά δήλωνε ότι: « εφόσον δεν λάβω γνώση των μέτρων που έλαβε το Κοινοβούλιο σε εκτέλεση της αποφάσεως που αναφέρεται πιο πάνω, θα υποχρεωθώ να συμβουλευτώ την πελάτισσά μου να ασκήσει ένσταση και ενδεχομένως προσφυγή ακυρώσεως με την οποία θα ζητήσει να διαπιστωθεί ότι το Κοινοβούλιο παρέβη τις υποχρεώσεις του μη λαμβάνοντας τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως ».

9 Το έγγραφο αυτό διασταυρώθηκε με ένα έγγραφο που απηύθυνε ο Γενικός Γραμματέας στον δικηγόρο της ενάγουσας στις 19 Απριλίου 1991, που είχε ως εξής:

« Όσον αφορά την εκτέλεση της αποφάσεως Bataille, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε ήδη πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως τροποποιήσει την πρακτική του σε σχέση με τις προϋποθέσεις συμμετοχής των εκτάκτων υπαλλήλων στους εσωτερικούς διαγωνισμούς, θεσπίζοντας στις 15 Μαρτίου 1989 νέα κανονιστική ρύθμιση.

Μια εμπειριστατωμένη έρευνα των αρχών τις οποίες ανέπτυξε το Πρωτοδικείο στην απόφασή του επιτρέπει τη σκέψη ότι η νέα αυτή κανονιστική ρύθμιση του Κοινοβουλίου μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη με τους κανόνες του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων καθώς και με όλη τη σχετική κοινοτική νομολογία.

Επομένως η εφαρμογή αυτής της ρυθμίσεως επιτρέπει στο θεσμικό όργανο να εκπληρώσει την υποχρέωση που υπέχει από το άρθρο 176 της Συνθήκης ΕΟΚ. »

10 Ο δικηγόρος της ενάγουσας απηύθυνε, στις 30 Απριλίου 1991, νέο έγγραφο στον Γενικό Γραμματέα, με το οποίο γνωστοποιούσε τη λήψη του εγγράφου του της 19ης Απριλίου 1991 και ζητούσε ακόμη μια φορά να του γνωστοποιηθούν τα μέτρα που έλαβε το Κοινοβούλιο σε εκτέλεση της αποφάσεως. Δήλωσε δε ότι η ενάγουσα θα ασκούσε ένσταση « κατά της αρνήσεως του Κοινοβουλίου να προβεί στην εν λόγω εκτέλεση της αποφάσεως » αν δεν δοθεί απάντηση το αργότερο ως τις 5 Μαΐου.

- 11 Με συστημένη επιστολή, την οποία το Κοινοβούλιο έλαβε στις 17 Ιουλίου 1991, η ενάγουσα απηύθυνε στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) του εναγομένου θεσμικού οργάνου έγγραφο με τίτλο « ένσταση ασκούμενη δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων (στο εξής: ΚΥΚ) (...) », η οποία στρεφόταν « κατά της αποφάσεως του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περί αρνήσεως λήψεως των μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως που δημοσίευσε το Πρωτοδικείο στις 8 Νοεμβρίου 1990 (...) στην υπόθεση T-56/89 ».
- 12 Όσον αφορά το παραδεκτό της ενστάσεώς της, η ενάγουσα ισχυρίστηκε ότι ανέμενε εύλογο χρόνο για να μπορέσει το θεσμικό όργανο να λάβει τα μέτρα που συνεπαγόταν η εκτέλεση της αποφάσεως και ότι κατόπιν είχε ζητήσει επανειλημμένως να λάβει γνώση των ληφθέντων μέτρων. Εκτιμώντας ότι η απάντηση που έδωσε ο Γενικός Γραμματέας στο από 1 Μαρτίου 1991 έγγραφο του δικηγόρου της ήταν αρνητική και αποτελούσε βλαπτική πράξη, υπογράμμισε ότι η ένσταση που ασκούσε κατά του εγγράφου αυτού ασκήθηκε εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημέρα που έλαβε γνώση αυτού του εγγράφου.
- 13 Επί της ουσίας η προσφεύγουσα, επικαλούμενη το άρθρο 176 της Συνθήκης, υποστήριξε ότι το Κοινοβούλιο ήταν υποχρεωμένο, σε εκτέλεση της αποφάσεως, να επαναλάβει τη διαδικασία του εσωτερικού διαγωνισμού B/164 για όλους τους προσφεύγοντες στην υπόθεση T-56/89, να επανεξετάσει η εξεταστική επιτροπή τις αιτήσεις συμμετοχής τους, ενόψει των αρχών που διέλαβε η εν λόγω απόφαση, και να ελέγξει, στο πλαίσιο των εξουσιών που διαθέτει από τον ΚΥΚ, την καλή διοργάνωση των γραπτών και προφορικών δοκιμασιών που θα έπρεπε να διοργανώσει η εξεταστική επιτροπή ειδικά για τους προσφεύγοντες που έγιναν δεκτοί στον διαγωνισμό. Κατά την ενάγουσα, η έκδοση της νέας κανονιστικής ρυθμίσεως, η οποία δεν μπορούσε να ωφελήσει την ίδια και τους 17 λοιπούς προσφεύγοντες στην υπόθεση T-56/89 λόγω της ελλείψεως αναδρομικής δυνάμεως, δεν μπορούσε να θεωρηθεί επαρκής για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 176 της Συνθήκης.
- 14 Συμπεραίνοντας, η ενάγουσα δήλωνε ότι:

« Από τις σκέψεις που αναπτύσσονται πιο πάνω προκύπτει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρέβη τις υποχρεώσεις του, αρνούμενο να λάβει έναντι της ενισταμένης τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως της 8ης Νοεμβρίου 1990.

Η ενισταμένη ζητεί, κατόπιν αυτού, να ακυρωθεί αυτή η απόφαση και να λάβει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τα απαραίτητα μέτρα για τη σύγκληση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού B/164 για να μπορέσει το τελευταίο να επανεξετάσει την αίτηση συμμετοχής της και, ενδεχομένως, να διοργανώσει γι' αυτήν νέες εξετάσεις.

Η άρνηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να λάβει τα εν λόγω μέτρα προκαλεί αναμφισβητήτως σημαντική ηθική βλάβη στην ενισταμένη, βλάβη της ίδιας φύσεως με εκείνη που υφίστανται οι υπόλοιποι των οποίων διαταράσσεται η κανονική εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους λόγω της μη καταρτίσεως εντός των νομίμων προθεσμιών των εκθέσεων βαθμολογίας τους.

Η ενισταμένη ζητεί, κατόπιν αυτού, να της επιδικαστεί το ποσό των 100 ECU για κάθε ημέρα καθυστέρησης από την ημέρα ασκήσεως της παρούσας ενστάσεως ως την ημέρα που θα συγκληθεί εκ νέου η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού B/164 για να εξετάσει την αίτηση συμμετοχής της υπό το φως της αποφάσεως που εξέδωσε το Πρωτοδικείο. »

Διαδικασία

- 15 Δεδομένου ότι το εναγόμενο θεσμικό όργανο δεν απάντησε στο έγγραφο αυτό εντός προθεσμίας τεσσάρων μηνών, η ενάγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Νοεμβρίου 1991.
- 16 Ο Γενικός Γραμματέας απηύθυνε στην ενάγουσα, στις 26 Νοεμβρίου 1991, έγγραφο με το εξής περιεχόμενο:

« Έδωσα τη δέουσα προσοχή στο έγγραφό σας της 17ης Ιουλίου 1991, που επιγράφεται ως ένσταση.

Επιτρέψτε μου κατ' αρχάς να επιστήσω την προσοχή σας στο γεγονός ότι για πρώτη φορά με το έγγραφο αυτό διατυπώσατε συγκεκριμένα τις επιθυμίες σας σε σχέση με την εκτέλεση της αποφάσεως στην προαναφερθείσα υπόθεση. Κατά συνέπεια, θα

πρέπει να θεωρήσω το έγγραφό σας όχι ως ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, δεύτερο εδάφιο, αλλά ως αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 90, πρώτη εδάφιο, του ΚΥΚ.

Όσον αφορά το βάσιμο, ο σκοπός της αιτήσεώς σας είναι, σύμφωνα με τη διατύπωση του εγγράφου σας, να “συγκληθεί η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού Β/164 για να μπορέσει αυτό να επανεξετάσει την αίτηση συμμετοχής σας και, ενδεχομένως, να διοργανώσει για σας νέες εξετάσεις”.

Όπως θυμόσαστε, οι προσφεύγοντες στην υπόθεση Bataille κ.λπ., μεταξύ των οποίων και εσείς, είχαν υποβάλει, στο πλαίσιο της προσφυγής τους, παρόμοιο αίτημα που απέβλεπε στο να τους επιτραπεί να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό Β/164. Πλην όμως, παρόλο που οι προσφεύγοντες είχαν επιτύχει απόφαση ευνοϊκή γι’ αυτούς, το Πρωτοδικείο δεν ικανοποίησε το αίτημά τους αυτό.

Από αυτό προκύπτει ότι η απόφαση Bataille δεν περιέχει νομικό έρεισμα για τον σκοπό της αιτήσεώς σας της 17ης Ιουλίου 1991 με συνέπεια να μην μπορεί να θεωρηθεί βάσιμη.

Λυπούμαι που δεν μπορώ να σας ικανοποιήσω. » (εθιμοτυπική έκφραση ευγενείας)

- 17 Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικά. Η ενάγουσα παραιτήθηκε, με έγγραφο της 22ας Ιανουαρίου 1992, της καταθέσεως υπομνήματος ανταπαντήσεως.
- 18 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 5 Φεβρουαρίου 1992, η Union syndicale Βρυξελλών ζήτησε να της επιτραπεί να παρέμβει υπέρ της ενάγουσας. Με Διάταξη της 12ης Μαρτίου 1992 το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) έκανε δεκτό το αίτημα αυτό. Αφού στις 7 Μαΐου 1992 η παρεμβαίνουσα κατέθεσε το υπόμνημα της παρεμβάσεως, ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος αποφάσισε ότι δεν συνέτρεχε λόγος να ορίσει προθεσμία στους διαδίκους για να απαντήσουν στο υπόμνημα αυτό. Επομένως, η έγγραφη διαδικασία τερματίστηκε κατά την ημερομηνία αυτή.

19 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει την προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου, το εναγόμενο προσκόμισε αντίγραφο των δύο εγγράφων που απηύθυνε ο δικηγόρος της ενάγουσας στον Γενικό Γραμματέα του Κοινοβουλίου στις 19 και στις 30 Απριλίου 1991 και στα οποία γινόταν αναφορά στα υπομνήματα των διαδικών.

20 Η ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

1) να κρίνει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παραλείποντας να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως που δημοσίευσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 28 Νοεμβρίου 1990, στην υπόθεση T-56/89, παρέβη τις υποχρεώσεις του·

2) να υποχρεώσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να καταβάλει στην προσφεύγουσα το ποσό των 100 ECU για κάθε ημέρα από τις 17 Ιουλίου 1991, ημερομηνία υποβολής της ενστάσεως, έως ότου ληφθούν τα μέτρα εκτελέσεως·

3) να καταδικάσει το εναγόμενο στα δικαστικά έξοδα.

21 Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την αγωγή απαράδεκτη, άλλως αβάσιμη·

— να κρίνει επί των δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

22 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να δεχθεί τα αιτήματα της προσφυγής ακυρώσεως όπως υποβλήθηκε από την ενάγουσα·
- να καταδικάσει την εναγομένη στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων της παρεμβαίνουσας.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 23 Το Κοινοβούλιο προβάλλει δύο λόγους απαραδέκτου. Πρώτον, φρονεί ότι δεν υπήρξε ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, οπότε ελλείπει μια προϋπόθεση απαραίτητη για το παραδεκτό της αγωγής. Κατά το Κοινοβούλιο, το έγγραφο της ενάγουσας της 17ης Ιουλίου 1991, που φέρει την επικεφαλίδα « ένσταση », αποτελεί στην παραγματικότητα αίτηση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ. Υπενθυμίζει σχετικά ότι η ένσταση στρέφεται μόνο κατά βλαπτικής πράξεως, είτε διότι η ΑΔΑ εξέδωσε απόφαση, είτε διότι παρέλειψε να λάβει μέτρο που επιβάλλει ο ΚΥΚ. Το εναγόμενο υπογραμμίζει ότι για πρώτη φορά, με το έγγραφο αυτό, η ενάγουσα ζήτησε από το Κοινοβούλιο να συγκαλέσει εκ νέου την εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού Β/164 για να επανεξετάσει την αίτηση συμμετοχής της και, ενδεχομένως, να διοργανώσει γι' αυτή νέες εξετάσεις. Το θεσμικό όργανο ισχυρίζεται ότι δεν είχε ποτέ την ευκαιρία, προηγουμένως, να λάβει απόφαση επί της συγκεκριμένης αυτής « επιθυμίας », οπότε το εν λόγω έγγραφο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένσταση.
- 24 Απαντώντας σε ερώτηση του Πρωτοδικείου, ο εκπρόσωπος του εναγομένου δήλωσε κατά τη συνεδρίαση ότι το Κοινοβούλιο θεώρησε το έγγραφο του Γενικού Γραμματέα, της 19ης Απριλίου 1991, ως απόφαση δεκτική ενστάσεως. Αργότερα, επανήλθε επί της δηλώσεώς του και διευκρίνισε ότι το Κοινοβούλιο θεώρησε το έγγραφο αυτό απάντηση σε αίτηση που υπέβαλε η ενάγουσα δυνάμει του άρθρου 25 του ΚΥΚ.

- 25 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο ισχυρίζεται ότι το αντικείμενο της παρούσας αγωγής είναι διαφορετικό από εκείνο της διοικητικής διαδικασίας που προηγήθηκε της ασκήσεώς της. Επιστά την προσοχή του Πρωτοδικείου επί του γεγονότος ότι, κατά τη φάση της διοικητικής διαδικασίας, η ενάγουσα είχε ζητήσει από την ΑΔΑ να λάβει συγκεκριμένα διοικητικά μέτρα, ενώ με την αγωγή της ζητεί αποζημίωση.
- 26 Η ενάγουσα φρονεί ότι η αγωγή της είναι παραδεκτή. Υπογραμμίζει ότι ανέμεινε επί εύλογο χρόνο πριν προβεί σε διαβήματα για να λάβει γνώση των μέτρων που ελήφθησαν για την εκτέλεση της αποφάσεως που εκδόθηκε στην υπόθεση Τ-56/89. Στη συνέχεια αναφέρει ότι υπέβαλε την ένστασή της εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημέρα που έλαβε γνώση της απαντήσεως του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου στο έγγραφο με το οποίο είχε ζητήσει να διατυπωθούν σαφώς τα εν λόγω μέτρα. Κατά την άποψή της, η ένσταση αυτή αποτέλεσε αντικείμενο σιωπηράς απορρίψεως στις 17 Νοεμβρίου 1991 και επομένως η παρούσα αγωγή ασκήθηκε εντός της τασσομένης από τον ΚΥΚ προθεσμίας.
- 27 Η ενάγουσα προσέθεσε κατά τη συνεδρίαση ότι, εφόσον το Κοινοβούλιο ήταν υποχρεωμένο, δυνάμει του άρθρου 176 της Συνθήκης, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, δεν χρειαζόταν προηγούμενη αίτηση εκ μέρους της, διότι η παράλειψη της υποχρεώσεως αυτής αποτελεί, από μόνη της, βλαπτική πράξη.
- 28 Κατόπιν αιτήσεως του Πρωτοδικείου, ο εκπρόσωπος της ενάγουσας διευκρίνισε περαιτέρω ότι το ένδικο μέσο που άσκησε πρέπει να ερμηνευθεί ως αγωγή αποζημιώσεως και όχι ως προσφυγή ακυρώσεως και ότι το πρώτο σημείο των αιτημάτων της αποσκοπεί στη διαπίστωση του υπηρειακού πταίσματος το οποίο αποτελεί, κατ' αυτήν, τη βάση της ζημίας της οποίας ζητεί την αποκατάσταση.
- 29 Η παρεμβαίνουσα φρονεί ότι κακώς το Κοινοβούλιο χαρακτήρισε ως αίτηση το τιλοφορούμενο ως « ένσταση » έγγραφο που του έστειλε η ενάγουσα στις 17 Ιουλίου 1991. Κατ' αυτήν, η άρνηση του Κοινοβουλίου να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου στην υπόθεση Τ-56/89 αποτελεί αναμφισβητήτως βλαπτική πράξη, οπότε δεν απαιτείται στη συγκεκριμένη περίπτωση η υποβολή προηγούμενης αιτήσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 30 Κατ' αρχάς πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, του ΚΥΚ, η παρούσα αγωγή αποζημιώσεως εμπίπτει στην αρμοδιότητα πλήρους δικαιοδοσίας του Πρωτοδικείου. Σε αντίθεση προς ό,τι θα συνέβαινε σε περίπτωση προσφυγής ακυρώσεως (βλ. τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Δεκεμβρίου 1969, 12/69, Wonnerth κατά Επιτροπής, Rec. 1969, σ. 577, 584, και της 13ης Ιουλίου 1989, 108/88, Jaenicke-Gendoya κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 2711, 2737), το Πρωτοδικείο είναι επομένως αρμόδιο να κρίνει, στο πλαίσιο της παρούσας αγωγής, επί του αιτήματος που υποβάλλει η ενάγουσα με το πρώτο κεφάλαιο των αιτημάτων της, με το οποίο επιδιώκει να διαπιστωθεί η ύπαρξη υπηρειακού πταίσματος (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Ιουνίου 1991, T-156/89, Valverde κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1991, σ. II-407, σκέψη 141).
- 31 Όσον αφορά το δεύτερο κεφάλαιο των αιτημάτων του δικογράφου, πρέπει να ερευνηθεί αν πρόκειται για αίτημα αποζημιώσεως ή μήπως για αίτημα να επιβάλει το Πρωτοδικείο χρηματική ποινή στο εναγόμενο θεσμικό όργανο ώστε να αναγκασθεί να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται, κατά την ενάγουσα, η εκτέλεση της αποφάσεως T-56/89. Ελλείψει νομικού ερείσματος που να καθιστά αρμόδιο το Πρωτοδικείο να επιβάλει τέτοια χρηματική ποινή, το αίτημα αυτό θα πρέπει να απορριφθεί αυτεπαγγέλτως ως απαράδεκτο. Το αίτημα της ενάγουσας να της καταβάλει το Κοινοβούλιο ορισμένο χρηματικό ποσό για κάθε ημέρα, ως την ημέρα που θα λάβει τα μέτρα που ζητεί, ενθυμίζει εκ πρώτης όψεως τον μηχανισμό και τον τρόπο υπολογισμού της χρηματικής ποινής. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ερμηνευθεί υπό το φως της δηλώσεως που περιλαμβάνεται στο δικόγραφο, κατά την οποία η ενάγουσα αποτιμά *ex aequo et bono* τη ζημία που υπέστη « στο ποσό των 100 ECU για κάθε ημέρα, από της υποβολής της ενστάσεώς της ως την ημέρα που θα συνέλθει η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού B/164 για να επανεξετάσει την αίτηση συμμετοχής της (...) ». Από τη δήλωση αυτή το αίτημα της ενάγουσας να της καταβληθεί ορισμένο χρηματικό ποσό για κάθε ημέρα μπορεί να θεωρηθεί ως αίτημα αποζημιώσεως που καθορίζει τον τρόπο υπολογισμού ο οποίος, κατά την ενδιαφερομένη, θα έπρεπε να εφαρμοσθεί για τον καθορισμό της εκτάσεως της ζημίας της.
- 32 Εξάλλου, η ενάγουσα επιβεβαίωσε κατά τη συνεδρίαση ότι θέλησε να ασκήσει μόνον αγωγή αποζημιώσεως. Η δήλωση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι δεν ζήτησε από το Πρωτοδικείο να υποχρεώσει το Κοινοβούλιο να λάβει συγκεκριμένα μέτρα προς εκτέλεση της αποφάσεως T-56/89. Έτσι, μόνο σε συνδυασμό με τέτοιο αίτημα, στερούμενο επίσης νομικής βάσεως στο Κοινοτικό δίκαιο, θα έπρεπε να ερμηνευθεί το δεύτερο κεφάλαιο των αιτημάτων ως επιδιώκον την καταδίκη του Κοινοβουλίου σε χρηματική ποινή.

- 33 Στη συνέχεια πρέπει να ερευνηθεί αν στην προκειμένη περίπτωση προηγήθηκε η διοικητική διαδικασία που προβλέπουν τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ. Πρέπει σχετικά να υπομνηστεί ότι η διοικητική διαδικασία που απαιτεί ο ΚΥΚ είναι διαφορετική στην περίπτωση που η ζημία, της οποίας ζητείται η αποκατάσταση, προκλήθηκε από βλαπτική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ από εκείνην που είναι αναγκαία στην περίπτωση που η ζημία προκλήθηκε από συμπεριφορά η οποία στερείται εκτελεστού χαρακτήρα. Στην πρώτη περίπτωση το παραδεκτό της αγωγής αποζημίωσης εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει υποβάλει εμπροθέσμως στην ΑΔΑ διοικητική ένσταση κατά της πράξεως που του προκάλεσε τη ζημία και ότι άσκησε την αγωγή εντός προθεσμίας τριών μηνών από της απορρίψεως αυτής της ενστάσεως (βλ. την απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 1975, 9/75, Meyer-Burckhardt κατά Επιτροπής, Rec. 1975, σ. 1171, 1182 επ.). Στη δεύτερη περίπτωση, αντιθέτως, η διοικητική διαδικασία που πρέπει υποχρεωτικά να προηγηθεί της αγωγής αποζημίωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, περιλαμβάνει δύο φάσεις, ήτοι πρώτον αίτηση και κατόπιν ένσταση κατά της ρητής ή σιωπηρής απορρίψεως αυτής της αιτήσεως (βλ. τη Διάταξη του Πρωτοδικείου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, T-64/91, Marcato κατά Επιτροπής, Σύλλογής 1992, σ. II-243, σκέψεις 32 επ.).
- 34 Στις αναπτύξεις της επί της ουσίας της υποθέσεως η ενάγουσα αναφέρεται σε δύο συμπεριφορές του Κοινοβουλίου οι οποίες, κατ' αυτήν, αποτελούν την αιτία της ζημίας της οποίας ζητεί την αποκατάσταση. Αφενός πρόκειται για τον αποκλεισμό της από τις εξετάσεις του διαγωνισμού Β/164, που ακυρώθηκε με την απόφαση T-56/89 του Πρωτοδικείου. Αφετέρου πρόκειται για την άρνηση του Κοινοβουλίου να λάβει έναντι αυτής τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως. Διαπιστώνεται ότι το έγγραφο με την επικεφαλίδα « ένσταση », που υποβλήθηκε από την ενάγουσα στις 17 Ιουλίου 1991, αφορούσε μόνον την τελευταία αυτή συμπεριφορά. Αντιθέτως, η ζημία που ενδεχομένως προέρχεται από την απόφαση που ακυρώθηκε με την απόφαση T-56/89 δεν αποτέλεσε αντικείμενο διοικητικής διαδικασίας πριν από την άσκηση της παρούσας αγωγής. Η αποκατάστασή της δεν μπορεί επομένως να ζητηθεί στο πλαίσιο αυτής της αγωγής, η οποία έχει αποκλειστικά ως αντικείμενο την αποκατάσταση της ζημίας που η ενάγουσα θεωρεί ότι υπέστη από την άρνηση του Κοινοβουλίου να εκτελέσει την απόφαση T-56/89.
- 35 Πρέπει επομένως να καθοριστεί αν το έγγραφο που απηύθυνε ο Γενικός Γραμματέας του Κοινοβουλίου στις 19 Απριλίου 1991 στον δικηγόρο της ενάγουσας αποτελεί απόφαση και επομένως βλαπτική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ ή μήπως πρόκειται για απλή γνωστοποίηση, με την οποία η διοίκηση περιορίζεται να πληροφορήσει την ενάγουσα για την στάση που πρόκειται να κρατήσει η ΑΔΑ, όταν έλθει η στιγμή, σε μεταγενέστερη ρητή απόφαση, και η οποία δεν είναι επομένως ικανή να θίξει τη νομική κατάσταση της ενδιαφερομένης.

- 36 Πρέπει να ληφθεί σχετικά υπόψη πρώτον το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου καταρτίστηκε το εν λόγω έγγραφο. Αποκλείοντας την ενάγουσα από τον διαγωνισμό Β/164, η ΑΔΑ εξέδωσε ατομική απόφαση έναντι αυτής. Η απόφαση αυτή ακυρώθηκε με την απόφαση του Πρωτοδικείου στην υπόθεση Τ-56/89. Κατά συνέπεια, η ΑΔΑ επελήφθη εκ νέου της αιτήσεως συμμετοχής της ενάγουσας στον εν λόγω διαγωνισμό, χωρίς να λάβει σχετικά καμιά έγκυρη απόφαση. Έπρεπε επομένως να εκδώσει νέα απόφαση, συνάγοντας τις συνέπειες επί του θέματος αυτού από την απόφαση του Πρωτοδικείου.
- 37 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει σαφώς από το περιεχόμενο του εγγράφου της 19ης Απριλίου 1991, το εναγόμενο θεσμικό όργανο θεωρούσε ότι η θέσπιση της νέας κανονιστικής ρυθμίσεώς της για την πρόσληψη μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων κατέστησε περιττή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου συγκεκριμένου μέτρου προς εκτέλεση της αποφάσεως Τ-56/89 και επομένως η ΑΔΑ δεν σχεδίαζε να λάβει νέα μέτρα. Πρέπει να προστεθεί ότι η άποψη αυτή υπήρξε, κατά τη διατύπωση του εν λόγω εγγράφου, το αποτέλεσμα « εμπεριστατωμένης έρευνας » της αποφάσεως του Πρωτοδικείου.
- 38 Βασίμως συνεπώς θεώρησε η ενάγουσα, όπως προκύπτει από το έγγραφό της της 30ής Απριλίου 1991, ότι το έγγραφο του Γενικού Γραμματέα περιείχε οριστική απόφαση της ΑΔΑ να μη λάβει κανένα ατομικό μέτρο έναντι αυτής κατόπιν της αποφάσεως του Πρωτοδικείου. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η τυχόν πρόθεση του συντάκτη του εγγράφου να παράσχει απλώς πληροφορίες στην ενάγουσα δεν μπορεί να υπερισχύσει του αντικειμενικού περιεχομένου του εν λόγω εγγράφου (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Μαρτίου 1990, Τ-28/89, Maindiaux κατά Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. ΙΙ-59, 71).
- 39 Δεν ασκεί από την άποψη αυτή επιρροή το αν η ενάγουσα είχε υποβάλει προηγουμένως στην ΑΔΑ αίτηση δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 1, του ΚΥΚ για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων. Πράγματι, τίποτε δεν εμποδίζει την ΑΔΑ να εκδώσει απόφαση για έναν υπάλληλο, ακόμη και στην περίπτωση που αυτός δεν υπέβαλε αίτηση ή περιορίστηκε να ζητήσει να πληροφορηθεί τις προθέσεις της ΑΔΑ έναντι αυτού.

- 40 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η ενάγουσα έπρεπε να υποβάλει στην ΑΔΑ, εντός της τριμήνου προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, ένσταση κατά της αποφάσεως που αρνήθηκε να λάβει οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέτρο έναντι αυτής προς εκτέλεση της αποφάσεως T-56/89.
- 41 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η ενάγουσα ζήτησε, με την από 17 Ιουλίου 1991 συστημένη επιστολή της, να ακυρωθεί η απόφαση της ΑΔΑ της 19ης Απριλίου 1991. Εδώ πρόκειται για το τυπικό περιεχόμενο μιας ενστάσεως. Βεβαίως η ενάγουσα ζήτησε περαιτέρω τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, πράγμα που γειτνιάζει περισσότερο προς το περιεχόμενο αιτήσεως. Πάντως, το γεγονός ότι η ενάγουσα υπέδειξε στην ΑΔΑ τις συνέπειες που έπρεπε να συναγάγει, κατά την άποψή της, από την αιτουμένη ακύρωση δεν αποτελεί εμπόδιο για τον χαρακτηρισμό του διαβήματός της ως ενστάσεως.
- 42 Το ίδιο ισχύει και για αίτημα ικανοποιήσεως της ηθικής βλάβης που, κατά την ενάγουσα, της προξένησε η απόφαση της 19ης Απριλίου 1991. Πράγματι, ο υπάλληλος έναντι του οποίου εκδόθηκε βλαπτική πράξη μπορεί να επιλέξει να ζητήσει, ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, είτε την ακύρωση της πράξεως αυτής είτε αποζημίωση είτε και τα δύο (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Οκτωβρίου 1985, 9/75, Meyer-Burckhardt, που αναφέρθηκε πιο πάνω). Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται μόνο στο στάδιο της ένδικης προσφυγής, αλλά και στο στάδιο της ιεραρχικής προσφυγής.
- 43 Η ένσταση της ενάγουσας αποτέλεσε αντικείμενο σιωπηρής απορρίψεως μετά την παρέλευση τετραμήνου προθεσμίας από της υποβολής της, δηλαδή της 17ης Νοεμβρίου 1991. Κατά συνέπεια, η αγωγή, η οποία κατατέθηκε στις 19 Νοεμβρίου 1991, ασκήθηκε εντός της προβλεπομένης από τον ΚΥΚ προθεσμίας.
- 44 Εξάλλου, από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι τα αιτήματα που υποβάλλονται στο πλαίσιο της παρούσας αγωγής αποζημιώσεως δεν έχουν διαφορετικό αντικείμενο από τα αιτήματα που περιλαμβάνονται στην ένσταση. Αφενός μεν η ενάγουσα ζήτησε ήδη αποζημίωση με την ένστασή της. Ασφαλώς η ένσταση δεν περιείχε αίτημα να διαπιστωθεί υπηρεσιακό πταίσμα ούτε αίτημα αποζημιώσεως φερομένης υλικής ζημίας. Εν τούτοις, το αίτημα της ενάγουσας να ακυρωθεί η απόφαση που ελήφθη έναντι αυτής μπορεί να περιλαμβάνει αίτημα αποζημιώσεως της υλικής ζημίας καθώς

και ικανοποιήσεως της ηθικής βλάβης που της προξένησε η απόφαση αυτή (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαρτίου 1989, 126/87, Del Plato κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 643, 663).

- 45 Από τις πιο πάνω σκέψεις προκύπτει ότι της δίκης προηγήθηκε διοικητική διαδικασία σύμφωνη με τον ΚΥΚ. Κατά συνέπεια, η παρούσα αγωγή αποζημίωσης είναι παραδεκτή.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 46 Για να στηρίξει το αίτημά της περί αποζημίωσης η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι η απόφαση του Κοινοβουλίου περί μη λήψεως των αναγκαίων μέτρων για να προβεί η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού Β/164 στην επανεξέταση της αιτήσεως συμμετοχής της υπό το φως των αρχών που διατύπωσε η απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Νοεμβρίου 1990 είναι παράνομη.
- 47 Η ενάγουσα θεωρεί ότι η ακύρωση, με την προαναφερθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου, της αποφάσεως της ΑΔΑ περί απορρίψεως της αιτήσεως συμμετοχής της είχε ως συνέπεια, σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης, την υποχρέωση του Κοινοβουλίου να επαναλάβει τη διαδικασία του εσωτερικού διαγωνισμού Β/164 για όλους τους προσφεύγοντες στην υπόθεση T-56/89, να επανεξεταστεί από την εξεταστική επιτροπή η αίτηση συμμετοχής τους, ενόψει των αρχών που διατύπωσε η απόφαση αυτή, και να ελέγξει, στο πλαίσιο των εξουσιών που της έχουν χορηγηθεί από τον ΚΥΚ, την καλή διοργάνωση των γραπτών και προφορικών εξετάσεων που ήταν υποχρεωμένη η εξεταστική επιτροπή να διοργανώσει ειδικά για τους προσφεύγοντες που έγιναν δεκτοί.
- 48 Η ενάγουσα θεωρεί ότι το γεγονός και μόνο ότι θεσπίστηκε νέα κανονιστική ρύθμιση για τις προϋποθέσεις συμμετοχής των εκτάκτων υπαλλήλων στους εσωτερικούς διαγωνισμούς δεν μπορεί να λογισθεί, έναντι των προσφευγόντων στην υπόθεση T-56/89, ως ικανοποιητική, ενόψει των απαιτήσεων του άρθρου 176 της Συνθήκης. Υπογραμμίζει ότι η ίδια και οι 17 συνάδελφοί της δεν μπόρεσαν, ελλείψει αναδρομικής δυνάμεως, να ωφεληθούν από τη νέα κανονιστική ρύθμιση.

- 49 Η ενάγουσα προσέθεσε κατά τη συνεδρίαση ότι στην περίπτωση που η θέσπιση, πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως στην υπόθεση T-56/89, της νέας κανονιστικής ρυθμίσεως θα είχε άρει κάθε παρανομία έναντι αυτής, το Πρωτοδικείο θα έπρεπε να είχε διαπιστώσει ότι η προσφυγή T-56/89 είχε καταστεί άνευ αντικειμένου. Το Πρωτοδικείο όμως ακύρωσε, στην υπόθεση αυτή, τις αποφάσεις περί απορρίψεως των αιτήσεων συμμετοχής των προσφευγόντων.
- 50 Κατά την ενάγουσα, το Κοινοβούλιο παρέλειψε επομένως τις υποχρεώσεις του, αρνούμενο να λάβει έναντι αυτής τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως της 8ης Νοεμβρίου 1990.
- 51 Η ενάγουσα εκτιμά ότι η συμπεριφορά αυτή της προξένησε σοβαρή υλική ζημία και ηθική βλάβη.
- 52 Όσον αφορά την υλική ζημία, η ενάγουσα προβάλλει με το δικόγραφο της ότι ο αποκλεισμός της από τον διαγωνισμό B/164, που ακυρώθηκε στην υπόθεση T-56/89, της στέρησε την ευκαιρία να διοριστεί, από πολλών ετών, σε θέση της κατηγορίας B. Απαντώντας σε ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, διευκρίνισε κατά τη συνεδρίαση ότι η υλική ζημία της προέρχεται πρώτον από την καθυστέρηση που πιθανώς σημειώθηκε στη σταδιοδρομία της. Παρατήρησε σχετικά ότι άλλοι επιτυχόντες στον γενικό διαγωνισμό (κατηγορία C), στον οποίο είχε η ίδια πετύχει, οι οποίοι μονιμοποιήθηκαν πριν από αυτήν, μπόρεσαν να μετάσχουν στον διαγωνισμό B/164 και ότι το ποσοστό επιτυχίας τους ήταν πολύ υψηλότερο από εκείνο του μέσου όρου των υποψηφίων.
- 53 Δεύτερον, η ενάγουσα προέβαλε κατά τη συνεδρίαση ότι, για να μπορέσει να μετάσχει μελλοντικά στους εσωτερικούς διαγωνισμούς που διοργανώνει το Κοινοβούλιο για την πλήρωση θέσεων της κατηγορίας B, επέλεξε να καταστεί υπάλληλος του βαθμού C 4, ενώ είχε καταταγεί, ως έκτακτη υπάλληλος, στον βαθμό C 1. Το γεγονός αυτό της προξένησε σημαντική απώλεια εισοδήματος μέχρις ότου κατέλαβε εκ νέου θέση C 1 σε μια πολιτική ομάδα.

- 54 Τρίτον, κατά τη συνεδρίαση υποστήριξε επίσης ότι, σύμφωνα με την πρακτική των πολιτικών ομάδων, η έγκριση συμμετοχής της σε διαγωνισμό που αφορούσε θέση της κατηγορίας Β μπορούσε να έχει ως συνέπεια ότι θα μπορούσε να καταταγεί μάλλον στον βαθμό Β 3 αντί στο βαθμό C 1 στη θέση που κατείχε κατ' απόσπαση σε μια πολιτική ομάδα. Αυτή ήταν η περίπτωση μιας συναδέλφου που της επιτράπη να μετάσχει στο διαγωνισμό Β/164.
- 55 Όσον αφορά την ηθική βλάβη, η ενάγουσα είναι της γνώμης ότι η άρνηση του Κοινοβουλίου να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση T-56/89 της προξένησε βλάβη της αυτής φύσεως με εκείνη που υφίστανται οι υπάλληλοι των οποίων διαταράσσεται η κανονική εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους από τη μη κατάρτιση εντός εύλογης προθεσμίας των εκθέσεων βαθμολογίας τους. Ισχυρίζεται περαιτέρω ότι η ΑΔΑ, εφόσον δεν ήταν διατεθειμένη να συζητήσει μαζί της, συνέβαλε σ' αυτή την ηθική βλάβη.
- 56 Η ενάγουσα αποτιμά *ex aequo et bono* τη ζημία που υπέστη κατ' αυτόν τον τρόπο και την οποία εξεκολουθεί να υφίσταται στο ποσό των 100 ECU για κάθε ημέρα, από την ημέρα υποβολής της ενστάσεώς της ως την ημέρα που θα συνέλθει η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού Β/164 για να προβεί στην επανεξέταση της αιτήσεως συμμετοχής της υπό το φως των αρχών που διατύπωσε η απόφαση του Πρωτοδικείου.
- 57 Το Κοινοβούλιο εκτιμά ότι δεν παρέβη τις υποχρεώσεις που του επιβάλλει η εκτέλεση της αποφάσεως στην υπόθεση T-56/89. Κατά την άποψή του, η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν παρέχει νομικό έρεισμα στο αίτημα της ενάγουσας να λάβει το θεσμικό αυτό όργανο τα αναγκαία μέτρα για να της επιτραπεί να μετάσχει στο διαγωνισμό Β/164. Το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει ότι στην υπόθεση T-56/89 οι προσφεύγοντες είχαν όχι μόνο ζητήσει την ακύρωση των αποφάσεων που απέρριψαν τις αιτήσεις συμμετοχής τους, αλλά είχαν επίσης ζητήσει να τους επιτρέψει το Πρωτοδικείο να μετάσχουν στον εν λόγω διαγωνισμό. Υπογραμμίζει δε ότι το Πρωτοδικείο περιορίστηκε με την απόφασή του να ακυρώσει τις επίμαχες αποφάσεις. Το Κοινοβούλιο είναι έτσι της γνώμης ότι το Πρωτοδικείο, επειδή δεν αποφάνθηκε επί του δευτέρου αυτού αιτήματος των προσφευγόντων, το απέρριψε κατά τρόπο σιωπηρό.

- 58 Το Κοινοβούλιο επισήμανε εξάλλου κατά τη συνεδρίαση τα προβλήματα που θα συνεπαγόταν η επανάληψη του διαγωνισμού B/164. Πράγματι, κατά τον χρόνο δημοσίευσης της απόφασης στην υπόθεση T-56/89, οι εργασίες του διαγωνισμού είχαν περατωθεί και είχε καταρτιστεί εφεδρικός πίνακας μελλοντικών προσλήψεων, στον οποίο περιελήφθησαν τα ονόματα σαράντα ενός επιτυχόντων, από τους οποίους έξι είχαν ήδη διοριστεί. Αναφερόμενο στην απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1983, 144/82, Detti κατά Δικαστηρίου (Συλλογή 1983, σ. 2421), υποστήριξε ότι δεν ήταν αναγκαίο, υπό τις περιστάσεις αυτές, να επανεξετάσει τα αποτελέσματα του διαγωνισμού. Εξάλλου, η διοργάνωση ειδικού διαγωνισμού για τους προσφεύγοντες στην υπόθεση T-56/89 θα συνεπαγόταν τον κίνδυνο ενός « διαγωνισμού επί μέτρω ».
- 59 Το Κοινοβούλιο προσέθεσε ότι η νέα κανονιστική ρύθμιση για την πρόσληψη υπαλλήλων, η οποία επιτρέπει τη συμμετοχή εκτάκτων υπαλλήλων στους εσωτερικούς διαγωνισμούς που, κατά την άποψή του, συνάδει με τις αρχές που διατύπωσε το Πρωτοδικείο στην απόφαση T-56/89, φαίνεται ότι ικανοποίησε τους ενδιαφερομένους, πλην της ενάγουσας.
- 60 Όσον αφορά την ηθική βλάβη που προβάλλει η ενάγουσα, το εναγόμενο θεσμικό όργανο πρότεινε κατά τη συνεδρίαση να γίνει διάκριση μεταξύ της βλάβης που αφορά την εξέλιξη της σταδιοδρομίας της, αφενός, και της βλάβης σχετικά με το επαγγελματικό της κύρος, που προέρχεται από την αδικαιολόγητη απόρριψη της αιτήσεως συμμετοχής της, αφετέρου. Όσον αφορά την πρώτη βλάβη υποστήριξε ότι η ενάγουσα είχε μικρές ελπίδες να επιτύχει στο διαγωνισμό, διότι, παρά την απόσπασή της σε θέση βαθμού C 1, είχε καταταγεί ως υπάλληλος στον βαθμό C 4 και επομένως βρίσκεται στην αρχή της σταδιοδρομίας της. Εξάλλου, τον Σεπτέμβριο του 1992 θα διεξαγόταν νέος εσωτερικός διαγωνισμός για τη μετάβαση στην κατηγορία B και η ενάγουσα μπορούσε να μετάσχει στον διαγωνισμό αυτό χωρίς να φοβάται δυσμενή γι' αυτήν διάκριση.
- 61 Όσον αφορά την προσβολή του επαγγελματικού της κύρους, το Κοινοβούλιο εκτιμά ότι η απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1990 ικανοποίησε από την άποψη αυτή πλήρως την ενάγουσα.
- 62 Το Κοινοβούλιο καταλήγει ότι είναι αβάσιμο το αίτημα να υποχρεωθεί να της καταβάλει το ποσό των 100 ECU για κάθε ημέρα από τις 17 Ιουλίου 1991.

- 63 Η παρεμβαίνουσα υπενθυμίζει ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε, με την απόφαση T-56/89, την επιχειρηματολογία του Κοινοβουλίου ότι δεν υπήρχαν στην υπόθεση αυτή ατομικές αποφάσεις περί αποκλεισμού των προσφευγόντων από τον εσωτερικό διαγωνισμό B/164, διότι ο αποκλεισμός τους προερχόταν από τις σχετικές « εσωτερικές υπηρεσιακές οδηγίες » του Κοινοβουλίου. Η παρεμβαίνουσα υπογραμμίζει ότι το Πρωτοδικείο ακύρωσε ακριβώς τις ατομικές αποφάσεις αποκλεισμού από τον διαγωνισμό και ότι η εναγομένη όφειλε επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 176 της Συνθήκης, να λάβει τα μέτρα που συναπαγόταν η εκτέλεση της αποφάσεως αυτής.
- 64 Κατά την παρεμβαίνουσα, κακώς θεωρεί το Κοινοβούλιο ότι η θέσπιση νέας κανονιστικής ρυθμίσεως όσον αφορά τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μετάσχουν στους εσωτερικούς διαγωνισμούς οι έκτακτοι υπάλληλοι πρέπει να λογισθεί, ως προς τους προσφεύγοντες στην υπόθεση T-56/89 και ιδίως ως προς την ενάγουσα Meskens, επαρκής ενόψει του άρθρου 176 της Συνθήκης.
- 65 Η παρεμβαίνουσα αναφέρεται στη διάταξη του Πρωτοδικείου (πέμπτο τμήμα) της 12ης Μαρτίου 1992 που της επέτρεψε να παρέμβει στην παρούσα υπόθεση, για να αποκρούσει την άποψη του Κοινοβουλίου κατά την οποία το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο δεν αποφάνθηκε ρητά επί του αιτήματος των προσφευγόντων στην υπόθεση T-56/89 να τους επιτρέψει να μετάσχουν στις εξετάσεις του εσωτερικού διαγωνισμού B/164 πρέπει να ερμηνευθεί ως σιωπηρή απόρριψη του αιτήματος αυτού από το Πρωτοδικείο. Τονίζει ότι το Πρωτοδικείο θεώρησε, αντιθέτως, ότι το αίτημα αυτό ήταν τόσο στενά συνδεδεμένο με το κύριο αίτημα ώστε συγχωνεύθηκε μαζί του και δεν είχε αυτοτελές περιεχόμενο σε σχέση με το τελευταίο αίτημα.
- 66 Κατά την παρεμβαίνουσα, η εναγομένη έκρινε, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 176 της Συνθήκης, ότι η επίμαχη απόφαση δεν παρείχε « νομικό έρεισμα » στην ένσταση που υπέβαλε η Meskens στις 17 Ιουλίου 1991 ».

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 67 Πρέπει κατ' αρχάς να καθοριστεί αν η απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου που αρνήθηκε να λάβει οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέτρο έναντι της ενάγουσας κατόπιν της αποφάσεως του Πρωτοδικείου της 8ης Νοεμβρίου 1990 συνιστά υπηρειακό πταίσμα ικανό να γεννήσει την ευθύνη του Κοινοβουλίου.
- 68 Πρέπει να ερευνηθεί σχετικά αν η εν λόγω απόφαση συνιστά παράλειψη της υποχρεώσεως, που αναφέρεται στο άρθρο 176 της Συνθήκης, λήψεως των μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως, η οποία ακύρωσε τις αποφάσεις περί αποκλεισμού των προσφευγόντων στην υπόθεση T-56/89 από τον διαγωνισμό B/164.
- 69 Όσον αφορά την άποψη του Κοινοβουλίου ότι δεν ήταν αναγκαία η λήψη συγκεκριμένων μέτρων λόγω του ότι το Πρωτοδικείο είχε σιωπηρά απορρίψει, με την προαναφερθείσα απόφαση, το αίτημα των προσφευγόντων να τους επιτραπεί να μετάσχουν στον διαγωνισμό B/164, πρέπει να υπομνηστεί ότι τα αιτήματα των προσφευγόντων στην υπόθεση T-56/89 είχαν διατυπωθεί ως εξής:
- « — να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη
- κατά συνέπεια, να ακυρώσει την απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Κοινοβουλίου περί αποκλεισμού των προσφευγόντων από τον εσωτερικό διαγωνισμό B/164 και να τους επιτρέψει να συμμετάσχουν στον εν λόγω διαγωνισμό, επικουρικά δε να ακυρώσει τις αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα περί απορρίψεως των ενστάσεων των προσφευγόντων ».
- 70 Το αίτημα των προσφευγόντων να τους επιτραπεί να μετάσχουν στον διαγωνισμό και το αίτημά τους να ακυρωθούν οι αποφάσεις που απέρριψαν τις ενστάσεις τους, τα οποία αιτήματα συνόδευαν το κύριο αίτημα που είχε ως αντικείμενο την ακύρωση της απορρίψεως των αιτήσεων συμμετοχής τους, θεωρήθηκαν από το Πρωτοδικείο ότι ήταν τόσο στενά συνδεδεμένα με το κύριο ακυρωτικό αίτημα και ότι συγχωνεύονταν μέσα σ' αυτό χωρίς να έχουν αυτοτελές περιεχόμενο σε σχέση με το τελευταίο αυτό αίτημα. Το αίτημα των προσφευγόντων να τους επιτραπεί να μετάσχουν στον διαγωνισμό B/164 δεν αποτελούσε στην πραγματικότητα παρά την έκφραση της απόψεως

των προσφευγόντων για τις συνέπειες της ακυρώσεως της απορρίψεως των αιτήσεων συμμετοχής τους. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν συνέτρεχε λόγος να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί του αιτήματος αυτού.

- 71 Πρέπει να προστεθεί ότι ένα τέτοιο αίτημα, κι αν υποθεθεί ότι ήταν αυτοτελές έναντι του ακυρωτικού αιτήματος, θα ήταν απαράδεκτο σε κάθε περίπτωση. Πράγματι, ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να απευθύνει διαταγές σ' ένα κοινοτικό θεσμικό όργανο χωρίς να σφετεριστεί τις προνομίες της διοικητικής αρχής. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο δεν απέρριψε ρητά ως απαράδεκτο το τμήμα του κεφαλαίου των αιτημάτων που αναφερόταν στη συμμετοχή των προσφευγόντων στον διαγωνισμό ουδόλως σημαίνει ότι αποφάνθηκε επί της εκτάσεως της υποχρέωσης που υπέχει το Κοινοβούλιο δυνάμει του άρθρου 176 της Συνθήκης.
- 72 Στη συνέχεια πρέπει να ερευνηθεί αν το Κοινοβούλιο εκπλήρωσε την υποχρέωσή του να εκτελέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου τροποποιώντας τις εσωτερικές του οδηγίες, όσον αφορά τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να μετάσχουν οι έκτακτοι υπάλληλοι στους εσωτερικούς διαγωνισμούς.
- 73 Επί του θέματος αυτού πρέπει να τονιστεί πρώτον ότι το άρθρο 176 της Συνθήκης προβλέπει κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της δικαστικής αρχής και της διοικητικής αρχής, σύμφωνα με την οποία στην αρμοδιότητα του θεσμικού οργάνου από το οποίο προέρχεται η ακυρωθείσα πράξη ανήκει να καθορίσει ποια είναι τα μέτρα που απαιτούνται για την εκτέλεση μιας ακυρωτικής αποφάσεως (βλ. π. χ. τη Διάταξη του Δικαστηρίου της 13ης Νοεμβρίου 1963, 79/63 και 82/63, Erba και Reynier κατά Επιτροπής, Rec. 1964, σ. 553, 555, και την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1980, 76/79, Könecke κατά Επιτροπής, Rec. 1980, σ. 665, 679).
- 74 Κατά την άσκηση αυτής της εξουσίας εκτιμήσεως, η διοικητική αρχή πρέπει να τηρεί τόσο τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου όσο και το διατακτικό και το αιτιολογικό της αποφάσεως που οφείλει να εκτελέσει (βλ. παραδείγματος χάρι τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1962, 14/61, Hoogovens κατά Ανωτάτης Αρχής, Rec. 1962, σ. 485, 515, και της 26ης Απριλίου 1988, 97/86, 193/86, 99/86 και 215/86, Αστέρης κατά Επιτροπής, Συλλογή 1988, σ. 2181, 2208).

- 75 Δεύτερον, πρέπει να υπομνηστεί ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Νοεμβρίου 1990 ακύρωσε τις ατομικές αποφάσεις με τις οποίες το Κοινοβούλιο απέκλεισε από τον διαγωνισμό Β/164 τους προσφεύγοντες στην υπόθεση T-56/89. Μεταξύ των αποφάσεων αυτών περιλαμβανόταν και η απόφαση που απευθύνθηκε στην ενάγουσα της παρούσας υπόθεσης. Στο αιτιολογικό της αποφάσεως (βλ. ιδίως τη σκέψη 48) το Πρωτοδικείο διαπίστωσε περαιτέρω ότι οι εσωτερικές οδηγίες του Κοινοβουλίου περί προσλήψεως μονίμων, εκτάκτων, επικουρικών και τοπικών υπαλλήλων, οι οποίες θεσπίστηκαν από το διηυρημένο Προεδρείο του Κοινοβουλίου το 1979, αντέκειντο στον ΚΥΚ κατά το μέρος που απέκλειαν τους εκτάκτους υπαλλήλους « που είχαν προσληφθεί εκτός των εφεδρικών πινάκων που καταρτίστηκαν κατόπιν γενικών εξωτερικών διαγωνισμών » από τη συμμετοχή στους εσωτερικούς διαγωνισμούς του θεσμικού οργάνου.
- 76 Υπό τις περιστάσεις αυτές, ορθώς έκρινε το Κοινοβούλιο ότι η εκτέλεση της αποφάσεως θα συνεπήγετο την κατάργηση αυτού του εσωτερικού κανόνα, αν ίσχυε ακόμα κατά τον χρόνο δημοσίευσής της αποφάσεως. Εφόσον το Κοινοβούλιο είχε ήδη αντικαταστήσει τις οδηγίες του για την πρόσληψη υπαλλήλων με νέες εσωτερικές οδηγίες πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, πρέπει να ερευνηθεί αν το μέτρο αυτό πληρούσε την υποχρέωση λήψεως των μέτρων που συνεπάγεται η εκτέλεση της εν λόγω αποφάσεως όσον αφορά την ενάγουσα στην παρούσα υπόθεση.
- 77 Η θέσπιση των νέων γενικών οδηγιών δεν αποκατέστησε τη ζημία που επέφερε στην ενάγουσα η ατομική απόφαση περί αποκλεισμού της συμμετοχής της, η οποία ακυρώθηκε από το Πρωτοδικείο. Η ενάγουσα δεν ωφελήθηκε από την αναδρομική εφαρμογή της νέας κανονιστικής ρυθμίσεως, οπότε διατηρήθηκαν πλήρως τα αποτελέσματα της παρανομίας που διαπράχθηκε έναντι αυτής, ιδίως το ότι στερήθηκε οποιασδήποτε εξετάσεως της αιτήσεως συμμετοχής της στον διαγωνισμό Β/164. Συνεπώς, η θέσπιση από το Κοινοβούλιο νέου γενικού κανόνα όσον αφορά τη συμμετοχή των εκτάκτων υπαλλήλων στους εσωτερικούς διαγωνισμούς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επαρκής εκτέλεση της υποχρεώσεως που απέρρεε γι' αυτό από το άρθρο 176 της Συνθήκης.
- 78 Επομένως, το εναγόμενο θεσμικό όργανο όφειλε να λάβει τα αναγκαία μέτρα άρσεως της παρανομίας που διαπράχθηκε έναντι της ενάγουσας. Δεν μπορεί να προβάλλει τις πρακτικές δυσχέρειες που θα μπορούσαν να συνεπάγονται τέτοια μέτρα για να αποφύγει αυτή την υποχρέωση. Πράγματι, στο Κοινοβούλιο ανήκει το έργο, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που του παρέχει το άρθρο 176 της Συνθήκης, της επιλογής μεταξύ των διαφόρων μέτρων που μπορούν να ληφθούν για να συμβιβασθούν

τα υπηρεσιακά συμφέροντα με την ανάγκη αποκατάστασως της ζημίας που προκλήθηκε στην ενάγουσα.

- 79 Δεν είναι έργο του Πρωτοδικείου να υποκαταστήσει τη διοικητική αρχή για να καθορίσει τα συγκεκριμένα μέτρα που έπρεπε να λάβει η ΑΔΑ στην περίπτωση αυτή. Υπό τύπο σχολιασμού μπορεί πάντως να τονιστεί ότι υφίσταντο πολλές δυνατότητες που μπορούσε να έχει η ΑΔΑ στην προκειμένη περίπτωση για να εκτελέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου. Έτσι, το Κοινοβούλιο μπορούσε να διοργανώσει νέο εσωτερικό διαγωνισμό, ισοτίμου επιπέδου με εκείνο του διαγωνισμού Β/164, είτε για όλο το προσωπικό του θεσμικού οργάνου είτε για τους προσφεύγοντες στην υπόθεση Τ-56/89. Στην τελευταία αυτή περίπτωση θα απέκειτο στην ΑΔΑ και στην εξεταστική επιτροπή να φροντίσει σχολαστικά ώστε το επίπεδο των εξετάσεων και τα κριτήρια εκτιμήσεως να είναι ισότιμα με εκείνα του διαγωνισμού Β/164, για να αποφευχθεί η μομφή ότι διοργανώθηκε διαγωνισμός επί μέτρω.
- 80 Άλλωστε, όταν η εκτέλεση μιας ακυρωτικής αποφάσεως εμφανίζει ιδιαίτερες δυσχέρειες, το εναγόμενο θεσμικό όργανο μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 176 της Συνθήκης λαμβάνοντας « κάθε απόφαση που μπορεί να αντισταθμίσει δικαίως το μειονέκτημα που προέκυψε (για τον ενδιαφερόμενο) από την ακυρωθείσα απόφαση » (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 1980, 76/79, Könecke, σ. 679, βλ. επίσης την προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Ιουλίου 1983, 144/82, Detti). Συναφώς, η ΑΔΑ μπορούσε να διεξαγάγει διάλογο με την ενάγουσα για να επιτευχθεί συμφωνία που να προσφέρει στην τελευταία μια δίκαιη αποκατάσταση για την παρανομία της οποίας υπήρξε θύμα.
- 81 Κατά συνέπεια, η απόφαση του Γενικού Γραμματέα που αρνήθηκε να λάβει οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέτρο έναντι της ενάγουσας, εκτός της μη αναδρομικής τροποποιήσεως γενικών κανόνων εφαρμογής, συνιστά παράβαση του άρθρου 176 της Συνθήκης και συγχροτεί την έννοια υπηρεσιακού πταίσματος.
- 82 Περαιτέρω πρέπει να εξεταστεί αν το πταίσμα αυτό προξένησε βλάβη στην ενάγουσα.

- 83 Όσον αφορά την υλική ζημία, πρέπει να υπομνηστεί εκ προοιμίου ότι η ζημία που τυχόν υπέστη η ενάγουσα από την ακυρωθείσα απόφαση στην υπόθεση T-56/89 δεν αποτελεί αντικείμενο της παρούσας υπόθεσης (βλ. πιο πάνω, σκέψη 34). Η τυχόν καθυστέρηση που μπορεί να υπέστη στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας της, σε σχέση με τους υποψηφίους που έγιναν δεκτοί στον διαγωνισμό B/164, δεν μπορεί επομένως να ληφθεί υπόψη στην προκειμένη περίπτωση.
- 84 Όσον αφορά το γεγονός ότι η ενάγουσα υπέστη απώλεια εισοδήματος λόγω του διορισμού της ως υπαλλήλου βαθμού C 4, αρκεί να παρατηρηθεί ότι στον βαθμό αυτό κατατάχθηκε μεταξύ 1ης Φεβρουαρίου 1989 και 31ης Αυγούστου 1989, δηλαδή πριν από τη δημοσίευση της αποφάσεως στην υπόθεση T-56/89. Επομένως, η ζημία που μπορεί να υπέστη η ενάγουσα κατά την περίοδο αυτή είναι επίσης άσχετη προς το αντικείμενο της παρούσας αγωγής, η οποία αφορά μόνον τη ζημία που μπορεί να υπέστη από την απόφαση του Γενικού Γραμματέα περί μη λήψεως κανενός συγκεκριμένου μέτρου υπέρ αυτής για την εκτέλεση της αποφάσεως T-56/89.
- 85 Κατά το μέρος που αυτή η άρνηση εκτελέσεως της αποφάσεως του Πρωτοδικείου στέρησε ενδεχομένως την ενάγουσα από την ευκαιρία να διοριστεί σε θέση της κατηγορίας B, πρέπει να τονιστεί ότι η ενάγουσα είναι ήδη αποσπασμένη στην σοσιαλιστική ομάδα όπου κατέχει θέση βαθμού C 1. Αν υποτεθεί ότι το εναγόμενο θεσμικό όργανο είχε εκτελέσει την απόφαση T-56/89 δίδοντάς της τη δυνατότητα να συμμετάσχει σε διαγωνισμό B και ότι είχε επιτύχει στον διαγωνισμό αυτό, θα μπορούσε να είχε διοριστεί ως υπάλληλος στον βασικό βαθμό της κατηγορίας B, δηλαδή στον βαθμό B 5. Έτσι, σύμφωνα με τον κανονισμό 3834/91 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1991, που προσήρμωσε από την 1η Ιουλίου 1991 τις αποδοχές των μονίμων και μη μονίμων υπαλλήλων των Κοινοτήτων, οι αποδοχές του βαθμού C 1 είναι υψηλότερες από εκείνες του βαθμού B 5 ακόμη δε, όσον αφορά τα τέσσερα πρώτα κλιμάκια, από εκείνες του βαθμού B 4. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η ενάγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη υλικής ζημίας που της προξένησε η απόφαση του Γενικού Γραμματέα.
- 86 Όσον αφορά τέλος την αναφορά που έγινε για πρώτη φορά κατά τη συνεδρίαση στην κατάσταση ενός άλλου υπαλλήλου που κατατάχθηκε στο βαθμό B 3 από μια πολιτική

ομάδα κατόπιν της εγκρίσεως συμμετοχής του στον διαγωνισμό Β/164, πρέπει να υπομνηστεί ότι το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου απαγορεύει την προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία. Αλλά ο εκπρόσωπος της ενάγουσας αναγνώρισε ότι αυτή γνώριζε ήδη από τότε που κατέθεσε την αγωγή τα πραγματικά περιστατικά που επικαλέστηκε κατά τη συνεδρίαση. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο πρέπει να απορρίψει αυτή την προσπάθεια αποδείξεως της υπάρξεως υλικής ζημίας, συνδεδεμένης με την παρούσα κατάσταση της ενάγουσας, στη θέση που κατέχει σε μια πολιτική ομάδα, και η οποία είναι επομένως εντελώς διαφορετική από εκείνην που προέβαλε στο δικόγραφο, η οποία αναφερόταν στις μεταγενέστερες δυνατότητές της σταδιοδρομίας ως υπαλλήλου.

- 87 Εξάλλου, εφόσον το Κοινοβούλιο αμφισβήτησε την ακρίβεια των ισχυρισμών της ενάγουσας, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να θεωρήσει ως αποδεδειγμένο, βάσει ενός απλού ισχυρισμού της ενάγουσας, ότι η συμμετοχή και μόνον σ' έναν εσωτερικό διαγωνισμό, που επιτρέπει την άνοδο σε θέση της κατηγορίας Β, θα είχε αυτομάτως συνέπεια, στην περίπτωση της ενδιαφερομένης, την ανακατάταξή της στον βαθμό Β 3 από την πολιτική ομάδα στην οποία είναι αποσπασμένη. Τέλος, κι αν ακόμα υποθεθεί ότι υφίσταται ή ότι υφίστατο τέτοια πρακτική από μέρος πολιτικών ομάδων, δεν πρόκειται για πλεονέκτημα που θα δικαιούταν η ενάγουσα δυνάμει του ΚΥΚ αν το εν λόγω θεσμικό όργανο είχε εκτελέσει ορθώς την απόφαση Τ-56/89. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν υφίσταται αιτιώδης σχέση μεταξύ του υπηρειακού πταίσματος που προβάλλεται στην προκειμένη περίπτωση και του γεγονότος ότι η ενάγουσα δεν έτυχε αυτού του πλεονεκτήματος.
- 88 Επομένως, η ενάγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη υλικής ζημίας.
- 89 Αντιθέτως, όσον αφορά την ηθική βλάβη, πρέπει να τονιστεί ότι η άρνηση του Γενικού Γραμματέα να λάβει οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέτρο για να εξαλείψει τις συνέπειες της ακυρωθείσας απόφασης μπορούσε να θέσει την ενάγουσα σε κατάσταση αβεβαιότητας και ανησυχίας ως προς το επαγγελματικό της μέλλον και ότι μια τέτοια κατάσταση μπορεί να συγκροτήσει την έννοια της ηθικής βλάβης (βλ. παραδείγματος χάρη την απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Φεβρουαρίου 1986, 173/82, 192/83 και 186/84, Castille κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 497, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 1991, Τ-27/90, Latham κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-35, ΙΙ-50).

- 90 Η βλάβη αυτή δεν μπόρεσε να εξαλειφθεί από το γεγονός ότι η ενάγουσα δικαιώθηκε στην υπόθεση T-56/89. Πράγματι, η βλάβη της προέρχεται ακριβώς από το ότι δεν ικανοποιήθηκε η θεμιτή αξίωσή της, δηλαδή να προσπαθήσει το εναγόμενο θεσμικό όργανο να επανορθώσει, κατόπιν της αποφάσεως αυτής, τις συνέπειες της παρανομίας που διαπράχθηκε έναντι αυτής. Ως εκ τούτου, η ενάγουσα μπορούσε να φοβάται ότι η παρανομία αυτή συνεχίζει να παράγει τα αποτελέσματά της, παρά την ακυρωτική απόφαση την οποία πέτυχε.
- 91 Εντούτοις, πρέπει να ληφθεί υπόψη αφενός μεν ότι το Κοινοβούλιο υποχρεούται πάντοτε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να εκτελέσει έναντι της ενάγουσας την απόφαση T-56/89, αφετέρου δε ότι η ενάγουσα θα μπορέσει στο μέλλον να μετάσχει σε άλλους εσωτερικούς διαγωνισμούς στο πλαίσιο των οποίων θα έχει τη δυνατότητα να αποδείξει ότι διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα για να ανέλθει σε θέσεις της κατηγορίας Β.
- 92 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει, για να ικανοποιηθεί η ηθική βλάβη που υπέστη η ενάγουσα, να γίνει πρώτον δεκτό το αίτημά της να διαπιστωθεί ότι το εναγόμενο θεσμικό όργανο διέπραξε υπηρεσιακό πταίσμα. Εξάλλου, το Πρωτοδικείο, αποτιμώντας *ex aequo et bono* τη βλάβη που υπέστη, κρίνει ότι πρέπει να επιδικασθεί στην ενάγουσα το ποσό των 50 000 βελγικών φράγκων (BFR) ως αποζημίωση.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 93 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα. Εφόσον το Κοινοβούλιο ηττήθηκε κατά το κύριο περιεχόμενο των ισχυρισμών του, πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων της παρεμβαίνουσας.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η απόφαση του Κοινοβουλίου της 19ης Απριλίου 1991, με την οποία αρνήθηκε να λάβει οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέτρο έναντι της ενάγουσας προς εκτέλεση της απόφασης του Πρωτοδικείου της 8ης Νοεμβρίου 1990 (Τ-56/89), είναι παράνομη και συνιστά υπηρεσιακό πταίσμα που γεννά την ευθύνη του Κοινοβουλίου.
- 2) Υποχρώνει το Κοινοβούλιο να καταβάλει στην ενάγουσα το ποσό των 50 000 BFR ως αποζημίωση.
- 3) Απορρίπτει την αγωγή κατά τα λοιπά.
- 4) Καταδικάζει το Κοινοβούλιο στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και εκείνων της παρεμβαίνουσας.

Lenaerts

Kirschner

Barrington

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Οκτωβρίου 1992.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

D. P. M. Barrington